

AVRUPA KONSEYİ AVUKATLIK MESLEĞİNİN KORUNMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞME

BİLGİ

Avrupa Hukuk İşbirliği Komitesi (CDCJ) Sekreterliği

Avrupa Konseyi
İnsan Hakları ve Hukukun Üstünlüğü
Genel Müdürlüğü
Hukuk İşbirliği Bölümü

Avenue de l'Europe
67075 Strasbourg Cedex
FRANSA

e-mail: DGI-CDCJ@coe.int

Websitesi: www.coe.int/cdcj

PREMS 044426

TUR

www.coe.int

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği'nin tüm üyeleri dahil olmak üzere, 46 üye ülkeden oluşmaktadır. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.

www.coe.int/cdcj

AVRUPA KONSEYİ AVUKATLIK MESLEĞİNİN KORUNMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞME

Bu sözleşme, avukatlık mesleğinin korunmasını, hukukun üstünlüğüne saygı ve adalete erişimin merkezine yerleştiren, hukuken bağlayıcı ilk uluslararası belgedir.

SÖZLEŞMENİN AMACI NEDİR?

Avukatlar, tüm demokrasilerin adalet sistemlerinde çok önemli bir rol oynar. Avukatlar hukukun üstünlüğüne saygının sağlanmasında ve özellikle herkesin adalete erişiminin güvence altına alınmasında vazgeçilmezdirler. Ayrıca herkesin haklarının savunulması için adil yargılanma hakkına katkıda bulunurlar. Avrupa Konseyi Avukatlık Mesleğinin Korunmasına İlişkin Sözleşme, mesleğini icra eden avukatlara yönelik gerek taciz, tehdit veya saldırı şeklinde gerekse mesleki sorumluluklarını yerine getirirken maruz kaldıkları müdahaleler şeklinde giderek artan saldırılara bir yanıt olarak hazırlanmıştır.

Sözleşme avukatları ve avukatların bireysel haklarının ve çıkarlarının ve avukatlık mesleğinin güvence altına alınmasında kilit rol oynayan mesleki örgütlerini korumayı amaçlar. Sözleşme hukukçuların güvenliğini ve bağımsızlığını ve hukuk mesleğinin etkin işleyişini sağlamak için yasal güvenceler getirmektedir. Avukatları tehdit, taciz ve şiddete karşı koruyan standartlar getirerek onların müvekkillerini korkusuzca ve işlerine müdahale edilmeden savunabilmelerini sağlar.

SÖZLEŞMENİN ÖNE ÇIKAN ÖZELLİKLERİ NELERDİR?

Bu Sözleşme:

- Avukatların bağımsızlığını ve gereksiz müdahaleler olmadan mesleklerini icra etme özgürlüklerini tanıır ve korur;
- Tüm avukatlar ve avukatların meslek örgütleri için geçerlidir;
- Tehdit, taciz ve keyfi gözaltı ile mücadele için koruyucu tedbirler öngörür;
- Avukatlar ile müvekkilleri arasındaki gizli ilişkiyi korur;
- Uygulanmasını denetlemek üzere bir izleme mekanizması oluşturur;
- Üye devletlerin imza ve onayına ve üye olmayan devletlerin katılımına açıktır.

SÖZLEŞMEDE ELE ALINAN TEMEL KONULAR NELERDİR?

- Mesleği icra etme hakkı (örneğin yasaya dayanarak ve ayrımcılığa uğramadan mesleğe kabul edilme hakkı).
- Mesleki haklar (örneğin müvekkillerle gizlilik içinde görüşme veya iletişim kurma hakkı).
- İfade özgürlüğü (örneğin yasa tasarıları hakkında kamuya açık tartışmalara katılma hakkı).
- Mesleki disiplin (örneğin yasada öngörülen mesleki davranış standartlarına dayanarak avukatlara karşı disiplin cezası uygulanması).
- Avukatlara ve mesleki örgütlerine yönelik koruyucu önlemler (örneğin avukatların tehdit ya da saldırıların hedefi olmadan mesleklerini icra edebilmesi).

SÖZLEŞMENİN UYGULANMASI NASIL İZLENİYOR?

Sözleşmenin önemli bir özelliği uygulanmasını denetlemek üzere oluşturulan izleme mekanizmasıdır. Bu mekanizma iki temel unsurdan oluşur ve taraf devletlerle kurulan sürekli bir diyaloga dayanır.

Avukatlık Mesleğinin Korunması Uzmanlar Grubu (GRAVO)

Bağımsız uzmanlardan oluşan GRAVO, sözleşmenin her bir taraf devlette nasıl uygulandığını belirli aralıklarla değerlendirecektir. Bu, sözleşmenin uygulanması hakkında yetkili makamlara hedefe yönelik anketler gönderilmesinin yanı sıra yetkili makamlarla ve ilgili taraflarla bilgi alışverişinde bulunulmasını, başka yollardan güvenilir bilgi elde edilemediği durumlarda ülke ziyaretleri yapılmasını içerir. GRAVO ayrıca ortaya çıkabilecek ciddi sözleşme ihlallerini acil durum usulü çerçevesinde ele alabilir. GRAVO, toplanan bilgilere dayanarak her bir taraf devlet için sonuçları içeren bir rapor hazırlayacaktır. Sivil toplum ve meslek örgütleri izleme prosedürüne katkıda bulunma ve sözleşmeye uyumun savunulması konusunda önemli bir rol oynayacaktır. GRAVO sözleşme ile bağlantılı konu ve kavramlara ilişkin rehberlik de sağlayacaktır.

Taraflar Komitesi

- Bu siyasi organ sözleşmeye taraf devletlerin temsilcilerinden oluşur.
- Taraflar Komitesi, GRAVO rapor ve sonuçlarına dayanarak, GRAVO raporlarının takibi için alınması gereken önlemler konusunda her bir taraf devlete tavsiyelerde bulunacaktır.